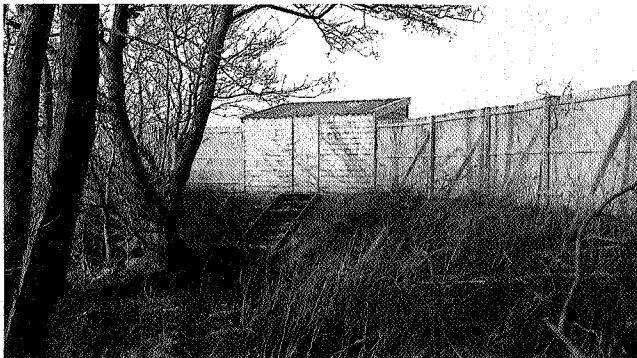
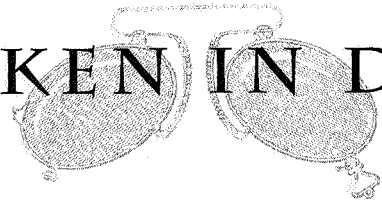

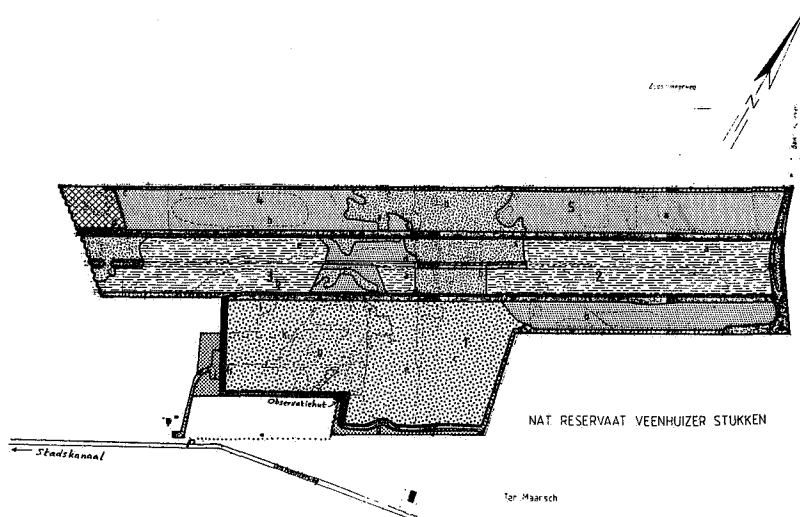
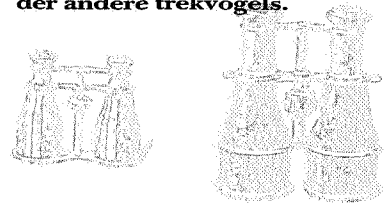
VOGELS KIJKEN IN DE

Nieuwe vogelobservatiehut

Bert Witvoet

Midden in het veenontginingsgebied nabij Stadskanaal liggen de Veenhuizerstukken, voormalige vloeivelden van het Avebé-concern, die nu een natuurgebied vormen met grote aantrekkingskracht voor onder andere trekvogels.

	Natuur
	Bos/Broekbos
	Open Water
	Slikvelden
	Moeras
	Hogere zanddelen
	Idem met veenmosontwikkeling
	Kultuurhistorie
	Dijken en wijken van cultuurhistorische betekenis (ondersgeschikt)
	Recreatie
	Recreatie (ondersgeschikt)
	Overige:
	Overige
	Weg en gemaal
	Te ontwikkelen struweel, exacte plaats nog onzeker

NOORDERBREEDTE 91-50

VEENHUIZERSTUKKEN

Over het algemeen kan worden gesteld dat vloeivelden van de aardappelmeelfabrieken vogelparadijsjes vormen. De bassins met hun slikkige bodem bieden – door de lozing van afvalwater – een enorme voedselrijkdom. Vooral steltlopers zoals grutto's, watersnippen, Kieviten en kemphanen profiteren daarvan tijdens de voor- en najaarstrek. Deze vogels zijn in de trek tijden maart/mei en augustus/oktober dan ook massaal aanwezig.

Ook in de broedtijd zijn de gebieden zeer aantrekkelijk voor water- en moerasvogels. In de loop van de zeventiger jaren was het Avébé-concern gedwongen veel fabrieken te sluiten. Dat gebeurde ook met de aardappelmeelfabriek te Stadskanaal, waar de Veenhuizerstukken als vloeiveld onderdeel van uitmaakten.

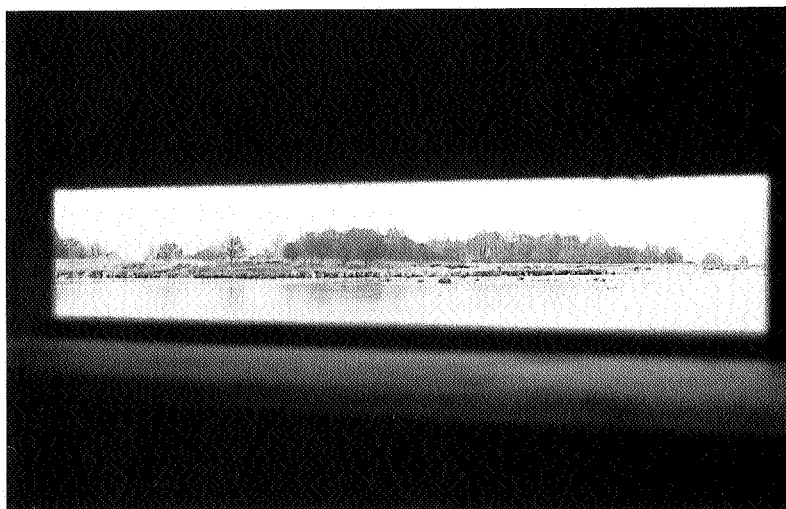
Nadat de wisselende bevoeiing met fabriekswater achterwege bleef trad er in het terrein snel een verrijking op met allerlei planten en struiken. Het gevolg van die begroeiing was dat de steltlopers steeds meer wegbleven.

De IVN-vogelwerkgroep in Stadskanaal heeft er steeds voor geijverd om de vloeivelden voor de vogels te behouden. Staatsbosbeheer erkende de waarde van het gebied en heeft in 1983 de Veenhuizerstukken aangekocht van Avébé.

Waterbeheersing

In het beheersplan dat in 1985 gereed kwam is door Staatsbosbeheer aangegeven hoe het terrein ingericht zou moeten worden om de waarde die het had voor de avifauna te behouden. Er zou weer een slikveld van voldoende omvang moeten komen om grote aantallen steltlopers te trekken. Zo'n slikveld mag slechts 5 tot 10 cm water bevatten, maar vanwege het gegeven dat er nu geen fabriekswater meer wordt gebruikt, maar relatief veel schoner water uit het A. G. Wildervanckkanaal, is de noodzaak ontstaan om buiten de trekperiodes het water veel hoger op de slikvelden te zetten om begroeiing met water- en moerasplanten tegen te gaan. Om deze vorm van waterbeheersing mogelijk te maken waren ingrijpende inrichtingswerkzaamheden noodzakelijk.

In het kader van de Herinrichting Oost Groningen en de Gronings-Drentse Veenkolonieën is een groot waterinlaatwerk met gemaal en een brede buitenkade om het gebied aangelegd. De interne inrichting is door Staatsbosbeheer in 1988 uitbesteed en afgerond in juni 1989. Het reservaat bevat nu in het centrale deel uitgestrekte bassins die het hele jaar door een vrij

Uitzicht uit vogelhut

hoge waterstand hebben. Deze bassins dienen als buffer om het slikveld na de trekperiode snel van voldoende water te kunnen voorzien om de waterstand te verhogen naar ± 40 cm. Verder bevat het reservaat een aantal hogere zandopduikingen, die een schrale bodemvegetatie hebben en vaak begroeid zijn met bos. De lagere plekken variëren van natte graslanden tot moeras.

De binnenkades rondom de bassins zijn opgehoogd met grond die ter plaatse is gewonnen en bevatten nogal wenige plekken. De begroeiing op de kades is dan ook behoorlijk welig. Om te voorkomen dat de kades helemaal dichtgroeien met bomen en struiken zijn schapen ingezet om de vegetatie enigszins kort te houden. Aanvullend wordt dan nog eenmaal per jaar gemaaid met een trekker.

Vogelhut

Door de afwisseling biedt het reservaat nu een aantrekkelijk biotoop voor vele vogelsoorten. Naast de steltlopers komen veel eendesoorten, andere water- en moerasvogels en vogels van bos en ruigte voor. Zonder te overdrijven kan

gesteld worden dat dit een reservaat van internationale betekenis is.

Het zal voor een ieder vanzelfsprekend zijn dat een dergelijk natuurgebied niet vrij toegankelijk is voor publiek. Toch is Staatsbosbeheer van mening dat belangstellenden en zeker de leden van de vogelwerkgroep Stadskanaal, die aan de basis van de vorming van dit reservaat hebben gestaan, in de gelegenheid moeten worden gesteld om kennis te nemen van dit mooie stukje natuurontwikkelingsgebied. Daartoe is aan de zuidoostkant van het reservaat een vogelobservatiehut gebouwd. Vanuit deze hut heeft men een prachtig zicht op het slikveld. Vanaf de Onstwedderweg is de hut via een halfverhard pad langs een akker en een speciaal voor dit doel aangelegd bruggetje bereikbaar.

Het ligt nog in de bedoeling om aan de Onstwedderweg een eenvoudige parkeervoorziening aan te leggen, met een aanwijzing hoe men bij de hut kan komen.

In de observatiehut is een informatiepaneel aangebracht waar in het kort iets over het reservaat wordt verteld. Ook wordt aan de hand van een plattegrond duidelijk gemaakt wat men door de kijkspleten van het terrein kan zien. ●